

D15 YOUTH CAMP (REPORT)

1) Description of the event and its activities

Youth Camp

- **Date:** 25-27 April 2025
- **Venue:** Terme Tuhelj, Tuhelj, Croatia

Keynotes of the activity:

• Day 1 - Friday 25th:

Introduction and getting to know each other - the project coordinator greeted the participants and talked about the project and its goals in detail to the young participants. He presented the activities that were already held in the context of the project such as the “School of Democracy” in the partner countries, and the research done by involved students. After that, he presented the program of the youth camp in detail and introduced the lecturers. Each participant presented themselves and talked about their motivation and reasons for coming to the youth camp.

Lecture by Hrvoje Klasić - Hrvoje Klasić is a professor in the Faculty of Humanities in Zagreb. His academic focus is on Croatia and world history in the 20th century. Klasić's lecture was titled “Memorialization and remembrance in Croatia, from 1945 to nowadays”. The main points that Klasić addressed were the lack of objective discussions and one-sided narratives about Croatia's history during the 20th century, as well as the lack of intent for meaningful discussion that goes over individual political beliefs. He highlighted that the lack of self criticism in post-WWII Yugoslavia resulted in divisions of thoughts in the mindsets of Croatia's citizens that culminated during the war in the 1990s. As a result, modern day Croatia hasn't fully come to terms with traumas of victims from both wars.

Lecture by Ljubica Jelušić - Ljubica Jelušić is a professor in the Faculty of Social Sciences in Ljubljana. Her academic focus is on defense studies and WWII. She

mainly focused on the perception of the liberation movement in Slovenia, as well as the processes that brought Slovenian society today to distance itself from its socialist past and memory of partisan movement. She highlighted that, as a result of this distancing, Slovenian society and politicians participated in processes of historical revisionism such as renaming names of streets and squares in Slovenia, as well as of public holidays that commemorate the resistance to Fascism during WWII.

Lecture by Federico Tenca Montini. Federico Tenca Montini is an historian, PhD, and research associate at Science and Research Centre Koper. His academic focus is on the relations between Yugoslavia and Italy after the end of WWII. His presentation was titled “Resisting Fascism in a Nationally Mixed Territory: Friuli and Venezia Giulia, 1943–1945”. The lecture aimed to reconstruct the main stages of the resistance movement’s development in the area near the current Italian-Slovenian border, where Italian, Yugoslav, and mixed partisan formations were active. The proximity of Yugoslavia—invaded by the Fascist Powers in 1941—led to the emergence of a resistance movement in the region as early as the spring of 1943, well in advance of the rest of Italy. Developments in international politics shaped the outcomes of these forms of collaboration, which continued locally with varying intensity and scope until Yugoslavia’s expulsion from the Cominform in 1948.

• **Day 2 - Saturday 26th:**

Lecture by Federico Tenca Montini. The second lecture of Tenca Montini was named “The Trieste Crisis from 1945 to 1954 to the Present Day”, and focused on the diplomatic battle over the state affiliation of Trieste, which began with the city's liberation by the Yugoslav People's Army in May 1945, and continued through its 'hot phase' until the autumn of 1954, when the London Memorandum was signed. This presentation retraced the key stages of this complex affair, but also aimed to highlight its lasting effects, which are still felt today. The shape ultimately given to the border—later incorporated into the post-Yugoslav republics of Slovenia and Croatia—still occasionally prompts calls for revision and revanchist claims.

Lecture by Borut Klabjan. Borut Klabjan is a principal researcher at the Science and Research Centre Koper, and associate Professor at the University of Ljubljana. His academic focus is on political and cultural history, memory and border issues in nineteenth and twentieth-century Europe, with special emphasis on northern Adriatic. His lecture was titled “Memory cultures in Slovenia and in the Italo-Slovene borderland from the 1990s to the present”. Klabjan highlighted that many of the monuments dedicated to the victims of WWII in Slovenia have been subjected to historical revisionism as exemplified by the numerous monuments that were either removed or re-contextualized to better fit with the new political narratives of the independent Slovenian state, after 1991. He underlined how today's political parties, which aim to distance themselves from Socialist Yugoslavia and the partisan movement, present WWII monuments in Slovenia as a tool of the Yugoslav government to promote propagandistic ideals and the suppression of national

identity. However, he emphasized that many of these monuments were built by local communities as a way to commemorate their victims, without the direct intervention of the national government.

Lecture by Miljenko Hajdarović. Miljenko Hajdarović is a PhD candidate and historian, author of high-school textbooks in Croatia. His academic focus is on antifascism and modern Croatia history. Hajdarović's lecture was titled "Antifa 2025 - Interdisciplinary dialogue on values". The lecture explored the meaning and evolution of anti-fascism in both historical and contemporary contexts, with a focus on Croatia. It highlighted how anti-fascism, once a unifying force during WWII, has become a contested and politicized concept in modern times. Hajdarović discussed the status of anti-fascism in Croatian education, where it is mentioned but not deeply elaborated in curricula and made a comparison between historical (national liberation, armed resistance, and opposition to fascist regimes) and contemporary antifascism (human rights, anti-racism, gender equality, social justice).

Antun Augustinčić Gallery. The Antun Augustinčić Gallery, situated in Klanjec, Croatia, is dedicated to the works of renowned Croatian sculptor Antun Augustinčić (1900–1979). The gallery showcases sculptures spanning his 50-year career, from the 1920s to the 1970s. The exhibition is divided into two main sections: an indoor display featuring sculptures, portraits, and public monuments, and an outdoor sculpture park. The gallery houses a replica of his "Peace" monument, originally installed in front of the United Nations headquarters in New York. Augustinčić was one of the most prominent artists in post-WWII Yugoslavia, and made numerous sculptures dedicated to the antifascist movement and to commemorate WWII victims.

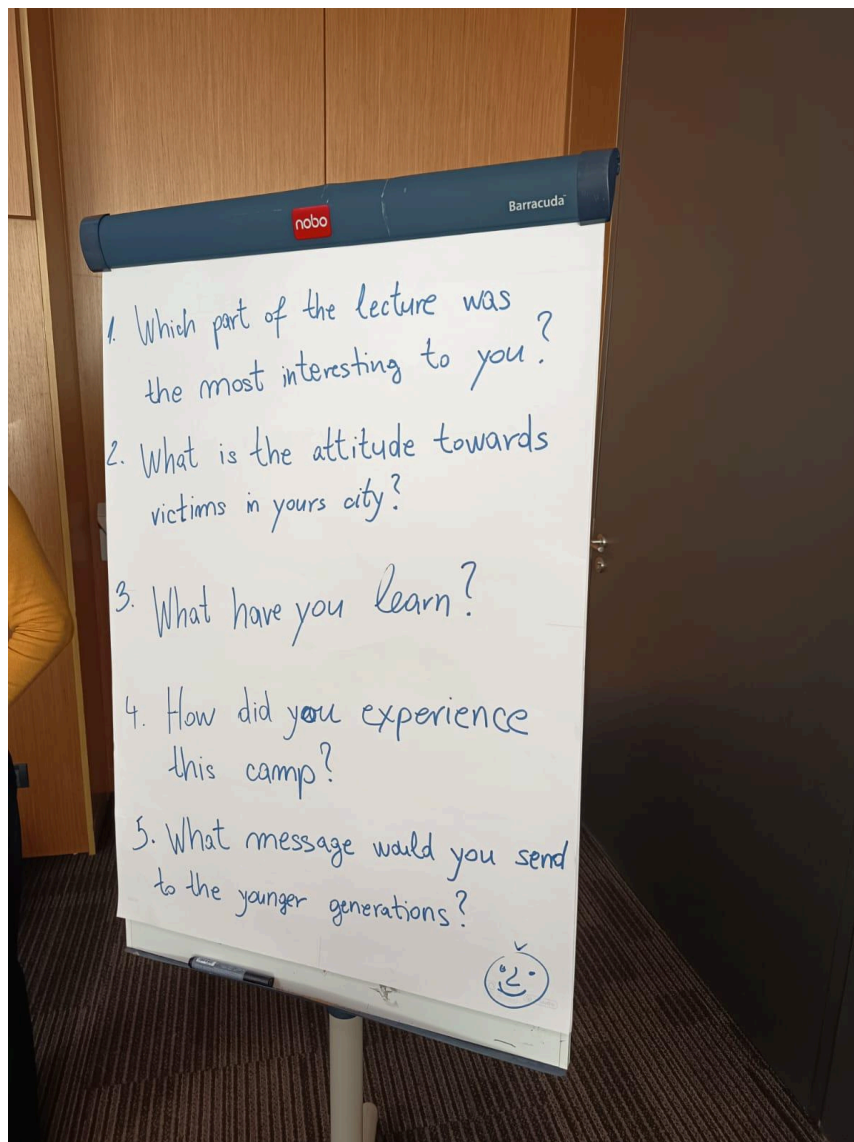
Kumrovec (birthplace of Josip Broz Tito & ethno-village). Kumrovec is renowned as the birthplace of Josip Broz Tito (1892–1980), leader of the partisan movement and the former president of Yugoslavia. His family home, constructed in 1860, has been preserved and transformed into a memorial museum, offering insights into Tito's early life and the region's history. The village is also home of the "Staro Selo" (Old Village) Museum, an open-air ethnographic museum showcasing over 40 restored buildings from the late 19th and early 20th centuries. These structures provide a vivid depiction of traditional rural life in the Zagorje region. A prominent feature in the village is the bronze statue of Tito, crafted by sculptor Antun Augustinčić in 1948, situated near his birth house.

Screening of the documentary „Woods that sing”. Formed around 4 main stories, the film combines visually impressive segments with the testimonies of female partisans. Nanica (18) died young during the war and left behind a diary. Marija (87) gave an audio interview a couple of years ago and we have her audio recording. Hilda (105) and Zdenka (96) passionately testify about their war and post-war experiences. The film searches for hidden feminine principles, forms and meanings in the stories that we know, that we think we know and that we have yet to

find out. This film is a monument to the stories because those stories are not important only to them. The film is produced by Kinematograf, in cooperation with the civic society organization Documenta.

• Day 3 - Sunday 27th

Evaluation workshop. On the last day of the camp, the participants evaluated their experience by interviewing each other. The participants answered the following questions: 1. What part of the camp was the most interesting to you? 2. What is the attitude towards victims in your city? 3. What did you learn during the camp? 4. How did you experience the camp? 5. What message would you send to the younger generations? The videos collected gave the coordinator and lecturers an important insight on the impact of the camp on the young participants. The videos will be edited to become part of the online campaign planned in the project.

2) Statistics on the participation

Youth Camp	Croatia	Italy	Slovenia	total number of participants by gender
Female participants	9	1	3	13
Male participants	10	2	7	19
Non-binary participants	-	-	-	-
Total number of participants by country	19	3	10	Total number of participants: 32

3) Website:

[Uloga i položaj žrtve - Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske](#)

[Antifašisti studenti Hrvatske, Slovenije i Italije u Tuhelju - Portal Novosti](#)

1) Opis događaja i aktivnosti

Datum: 25.–27. travnja 2025.

Mjesto: Terme Tuhelj, Tuhelj, Hrvatska

Ključne točke aktivnosti:

- **Dan 1 – Petak, 25. travnja:**

Uvod i međusobno upoznavanje – Koordinator projekta pozdravio je sudionike i detaljno predstavio projekt i njegove ciljeve mladim sudionicima. Predstavio je aktivnosti koje su već provedene u okviru projekta, poput "Škole demokracije" u partnerskim zemljama, te istraživanja koje su proveli uključeni studenti. Nakon toga, detaljno je predstavio program kampa za mlade i upoznao sudionike s predavačima. Svaki sudionik se predstavio i govorio o svojoj motivaciji i razlozima dolaska na kamp za mlade.

Predavanje Hrvoja Klasića – Hrvoje Klasić je profesor na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Njegovo akademsko područje fokusira se na hrvatsku i svjetsku povijest 20. stoljeća. Klasićevo predavanje nosilo je naslov "Komemoracija i sjećanje u Hrvatskoj od 1945. do danas". Glavne točke koje je Klasić obradio bile su nedostatak objektivnih rasprava i jednostranih narativa o hrvatskoj povijesti tijekom 20. stoljeća, kao i nedostatak namjere za smislenom raspravom koja nadilazi individualna politička uvjerenja. Istaknuo je da je nedostatak samokritike u poslijeratnoj Jugoslaviji rezultirao podjelama u razmišljanjima građana Hrvatske koje su kulminirale tijekom rata 1990-ih. Kao rezultat toga, suvremena Hrvatska još uvijek se nije u potpunosti suočila s traumama žrtava iz oba rata.

Predavanje Ljubice Jelušić – Ljubica Jelušić je profesorica na Fakultetu društvenih znanosti u Ljubljani. Njezino akademsko područje fokusira se na studije obrane i Drugi svjetski rat. Uglavnom se usredotočila na percepciju oslobodilačkog pokreta u Sloveniji, kao i na procese koji su doveli do toga da se slovensko društvo danas distancira od svoje socijalističke prošlosti i sjećanja na partizanski pokret. Istaknula je da su, kao rezultat ovog distanciranja, slovensko društvo i političari sudjelovali u procesima povijesnog revizionizma, poput preimenovanja ulica i trgova u Sloveniji, kao i javnih praznika koji obilježavaju otpor fašizmu tijekom Drugog svjetskog rata.

Predavanje Federica Tenca Montinija – Federico Tenca Montini je povjesničar, doktor znanosti i znanstveni suradnik u Znanstveno-istraživačkom centru Koper. Njegovo akademsko područje fokusira se na odnose između Jugoslavije i Italije nakon završetka Drugog svjetskog rata. Njegovo predavanje nosilo je naslov "Otpor fašizmu na nacionalno mješovitom teritoriju: Furlanija i Venecija Julija, 1943.–1945.". Predavanje je imalo za cilj rekonstruirati glavne faze razvoja pokreta otpora na području blizu današnje talijansko-slovenske granice, gdje su bile aktivne talijanske,

jugoslavenske i mješovite partizanske formacije. Blizina Jugoslavije – koju su fašističke sile napale 1941. – dovela je do pojave pokreta otpora u regiji već u proljeće 1943., znatno prije ostatka Italije. Razvoj međunarodne politike oblikovao je ishode ovih oblika suradnje, koji su se lokalno nastavili s različitim intenzitetom i opsegom sve do izbacivanja Jugoslavije iz Kominforma 1948.

- **Dan 2 – Subota, 26. travnja:**

Predavanje Federica Tenca Montinija – Drugo predavanje Federica Tenca Montinija nosilo je naziv "Tršćanska kriza od 1945. do 1954. do danas" i fokusiralo se na diplomatsku bitku oko državne pripadnosti Trsta, koja je započela oslobađanjem grada od strane Jugoslavenske narodne armije u svibnju 1945. i nastavila se kroz svoju 'vruću fazu' do jeseni 1954., kada je potpisan Londonski memorandum. Ovo predavanje ponovno je prošlo kroz ključne faze ovog složenog pitanja, ali je također imalo za cilj istaknuti njegove trajne učinke, koji se i danas osjećaju. Oblik koji je konačno dan granici – kasnije uključen u postjugoslavenske republike Sloveniju i Hrvatsku – i dalje povremeno izaziva pozive na reviziju i revanšističke zahtjeve.

Predavanje Boruta Klabjana – Borut Klabjan je glavni istraživač u Znanstveno-istraživačkom centru Koper i izvanredni profesor na Sveučilištu u Ljubljani. Njegovo akademsko područje fokusira se na političku i kulturnu povijest, sjećanje i granična pitanja u devetnaestom i dvadesetom stoljeću u Europi, s posebnim naglaskom na sjeverni Jadran. Njegovo predavanje nosilo je naslov "Kulture sjećanja u Sloveniji i na talijansko-slovenskom pograničju od 1990-ih do danas". Klabjan je istaknuo da su mnogi spomenici posvećeni žrtvama Drugog svjetskog rata u Sloveniji bili podložni povijesnom revizionizmu, što se očituje u brojnim spomenicima koji su ili uklonjeni ili rekonstruirani kako bi se bolje uklopili u nove političke narative neovisne slovenske države nakon 1991. Naglasio je kako današnje političke stranke, koje se žele distancirati od socijalističke Jugoslavije i partizanskog pokreta, predstavljaju spomenike Drugog svjetskog rata u Sloveniji kao alat jugoslavenske vlade za promicanje propagandističkih ideala i suzbijanje nacionalnog identiteta. Međutim, naglasio je da su mnoge od tih spomenika izgradile lokalne zajednice kao način komemoracije svojih žrtava, bez izravne intervencije nacionalne vlade.

Predavanje Miljenka Hajdarovića – Miljenko Hajdarović je doktorand i povjesničar, autor srednjoškolskih udžbenika u Hrvatskoj. Njegovo akademsko područje fokusira se na antifašizam i modernu hrvatsku povijest. Hajdarovićovo predavanje nosilo je naslov "Antifa 2025 – interdisciplinarni dijalog o vrijednostima". Predavanje je istraživalo značenje i evoluciju antifašizma u povijesnom i suvremenom kontekstu, s naglaskom na Hrvatsku. Istaknuto je kako je antifašizam, nekada ujedinjujuća snaga tijekom Drugog svjetskog rata, postao osporavan i politiziran koncept u suvremenim vremenima. Hajdarović je raspravljao o statusu antifašizma u hrvatskom

obrazovanju, gdje se spominje, ali nije duboko razrađen u kurikulumima, te je napravio usporedbu između povijesnog (nacionalno oslobođenje, oružani otpor i protivljenje fašističkim režimima) i suvremenog antifašizma (ljudska prava, antirasizam, rodna ravnopravnost, socijalna pravda).

Galerija Antuna Augustinčića – Galerija Antuna Augustinčića, smještena u Klanjcu, Hrvatska, posvećena je radovima poznatog hrvatskog kipara Antuna Augustinčića (1900.–1979.). Galerija prikazuje skulpture koje obuhvaćaju njegovu 50-godišnju karijeru, od 1920-ih do 1970-ih. Izložba je podijeljena u dva glavna dijela: unutarnji prikaz koji sadrži skulpture, portrete i javne spomenike, te vanjski park skulptura. Galerija sadrži repliku njegovog spomenika "Mir", izvorno postavljenog ispred sjedišta Ujedinjenih naroda u New Yorku. Augustinčić je bio jedan od najistaknutijih umjetnika u poslijeratnoj Jugoslaviji i izradio je brojne skulpture posvećene antifašističkom pokretu i komemoraciji žrtava Drugog svjetskog rata.

Kumrovec (rodno mjesto Josipa Broza Tita i etno-selo) – Kumrovec je poznat kao rodno mjesto Josipa Broza Tita (1892.–1980.), vođe partizanskog pokreta i bivšeg predsjednika Jugoslavije. Njegova obiteljska kuća, izgrađena 1860. godine, sačuvana je i pretvorena u memorijalni muzej, koji pruža uvid u Titov rani život i povijest regije. Selo je također dom muzeja na otvorenom "Staro selo", etnografskog muzeja na otvorenom koji prikazuje više od 40 obnovljenih zgrada iz kasnog 19. i ranog 20. stoljeća. Ove strukture pružaju živopisni prikaz tradicionalnog seoskog života u regiji Zagorja. Istaknuta značajka u selu je brončani kip Tita, koji je izradio kipar Antun Augustinčić 1948. godine, smješten u blizini njegove rodne kuće.

Projekcija dokumentarnog filma „Šume šume” – Film je strukturiran oko četiri glavne priče i kombinira vizualno dojmljive segmente sa svjedočanstvima partizanki. Nanica (18), koja je poginula tijekom rata, iza sebe je ostavila dnevnik. Marija (87) je prije nekoliko godina dala audiointervju, pa je sačuvan njezin glas. Hilda (105) i Zdenka (96) s velikim žarom svjedoče o svojim ratnim i poratnim iskustvima. Film traga za skrivenim ženskim principima, oblicima i značenjima u pričama koje poznajemo, za koje mislimo da ih poznajemo, i onima koje tek trebamo otkriti. Ovaj film podiže spomenik tim pričama jer one nisu važne samo njima, već svima nama. Film je produciran od strane Kinematografa, u suradnji s organizacijom civilnog društva Documenta.

- **Dan 3 – Nedjelja, 27. travnja**

Evaluacijska radionica – Posljednjeg dana kampa sudionici su evaluirali svoje iskustvo intervjuirajući jedni druge. Odgovarali su na sljedeća pitanja: 1) Koji ti je dio kampa bio najzanimljiviji? 2) Kakav je odnos prema žrtvama u tvome gradu? 3) Što si naučio/la tijekom kampa? 4) Kako si doživio/la kamp? 5) Koju bi poruku poslao/la mlađim generacijama? Prikupljeni videozapisi pružili su koordinatoru i predavačima

važan uvid u utjecaj kampa na mlade sudionike. Videozapisi će biti montirani i postat će dio online kampanje planirane unutar projekta.

2) Statistika

Kamp mladih	Hrvatska	Italija	Slovenija	ukupan broj sudionika po spolu
Ž	9	1	3	13
M	10	2	7	19
NB	-	-	-	-
Ukupan broj sudionika po zemlji	19	3	10	Ukupan broj sudionika:

3) Web stranica

[Uloga i položaj žrtve - Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske](#)

[Antifašisti studenti Hrvatske, Slovenije i Italije u Tuhelju - Portal Novosti](#)

1) Descrizione dell'evento e delle sue attività

Data: 25-27 aprile 2025

Luogo: Terme Tuhelj, Tuhelj, Croazia

Momenti chiave dell'attività:

• Giorno 1 - Venerdì 25:

Introduzione e conoscenza reciproca – il coordinatore del progetto ha accolto i partecipanti e ha parlato nel dettaglio del progetto e dei suoi obiettivi ai giovani presenti. Ha presentato le attività già svolte nel contesto del progetto, come la “Scuola di Democrazia” nei Paesi partner, e la ricerca condotta dagli studenti coinvolti. Successivamente ha illustrato nel dettaglio il programma del campo giovanile e ha introdotto i relatori. Ogni partecipante si è presentato e ha parlato della propria motivazione e dei motivi della sua partecipazione al campo.

Lezione di Hrvoje Klasić – Hrvoje Klasić è professore presso la Facoltà di Lettere a Zagabria. Il suo ambito di studio riguarda la storia della Croazia e del mondo nel XX secolo. La sua lezione si intitolava “Memorializzazione e memoria in Croazia, dal 1945 ai giorni nostri”. I punti principali trattati da Klasić sono stati la mancanza di dibattiti obiettivi e le narrazioni parziali sulla storia della Croazia nel XX secolo, nonché la mancanza di volontà di un confronto significativo che vada oltre le singole convinzioni politiche. Ha sottolineato come la mancanza di autocritica nella Jugoslavia post-seconda guerra mondiale abbia portato a divisioni di pensiero tra i cittadini croati che sono culminate durante la guerra degli anni '90. Di conseguenza, la Croazia moderna non ha ancora completamente elaborato i traumi delle vittime di entrambe le guerre.

Lezione di Ljubica Jelušić – Ljubica Jelušić è professoressa presso la Facoltà di Scienze Sociali di Lubiana. Il suo ambito accademico riguarda gli studi sulla difesa e la Seconda Guerra Mondiale. Si è concentrata principalmente sulla percezione del movimento di liberazione in Slovenia, nonché sui processi che hanno portato la società slovena di oggi a distanziarsi dal suo passato socialista e dalla memoria del movimento partigiano. Ha evidenziato come, a seguito di questo distacco, la società slovena e i politici abbiano partecipato a processi di revisionismo storico, come il cambio dei nomi di vie e piazze in Slovenia, oltre alla modifica delle festività pubbliche che commemorano la resistenza al fascismo durante la Seconda Guerra Mondiale.

Lezione di Federico Tenca Montini – Federico Tenca Montini è uno storico, dottore di ricerca e ricercatore presso il Centro Scientifico e di Ricerca di Capodistria. Il suo focus accademico riguarda le relazioni tra Jugoslavia e Italia dopo la fine della Seconda Guerra Mondiale. La sua presentazione si intitolava “Resistenza al fascismo in un territorio a composizione nazionale mista: Friuli e Venezia Giulia, 1943–1945”. La lezione mirava a ricostruire le principali fasi dello sviluppo del

movimento partigiano nell'area vicino all'attuale confine italo-sloveno, dove erano attive formazioni partigiane italiane, jugoslave e miste. La vicinanza della Jugoslavia – invasa dalle Potenze fasciste nel 1941 – portò all'emergere di un movimento di resistenza nella regione già nella primavera del 1943, ben prima del resto d'Italia. Gli sviluppi nella politica internazionale influenzarono gli esiti di queste forme di collaborazione, che continuarono localmente con intensità e portata variabile fino all'espulsione della Jugoslavia dal Cominform nel 1948.

● **Giorno 2 - Sabato 26:**

Lezione di Federico Tenca Montini – La seconda lezione di Tenca Montini si intitolava “La crisi di Trieste dal 1945 al 1954 fino ai giorni nostri” e si concentrava sulla battaglia diplomatica sull'affiliazione statale di Trieste, iniziata con la liberazione della città da parte dell'Esercito Popolare Jugoslavo nel maggio 1945, e proseguita attraverso la sua 'fase calda' fino all'autunno del 1954, quando fu firmato il Memorandum di Londra. Questa presentazione ha ricostruito le fasi chiave di questa complessa vicenda, evidenziandone anche gli effetti duraturi, ancora oggi percepibili. La configurazione finale del confine — poi incorporato nelle repubbliche post-jugoslave di Slovenia e Croazia — suscita ancora oggi richieste di revisione e rivendicazioni revansciste.

Lezione di Borut Klabjan – Borut Klabjan è ricercatore principale presso il Centro Scientifico e di Ricerca di Capodistria e professore associato all'Università di Lubiana. Il suo ambito di studio riguarda la storia politica e culturale, la memoria e le questioni di confine nell'Europa del XIX e XX secolo, con particolare attenzione al nord Adriatico. La sua lezione si intitolava “Culture della memoria in Slovenia e nella zona di confine italo-slovena dagli anni '90 a oggi”. Klabjan ha sottolineato che molti monumenti dedicati alle vittime della Seconda Guerra Mondiale in Slovenia sono stati soggetti a revisionismo storico, come dimostrano i numerosi monumenti rimossi o ricontestualizzati per adattarsi alle nuove narrazioni politiche dello Stato sloveno indipendente, dopo il 1991. Ha evidenziato come i partiti politici odierni, che intendono distanziarsi dalla Jugoslavia socialista e dal movimento partigiano, presentino i monumenti della Seconda Guerra Mondiale in Slovenia come strumenti di propaganda jugoslava e di soppressione dell'identità nazionale. Tuttavia, ha sottolineato che molti di questi monumenti sono stati costruiti dalle comunità locali per commemorare le proprie vittime, senza interventi diretti del governo nazionale.

Lezione di Miljenko Hajdarović – Miljenko Hajdarović è dottorando e storico, autore di libri di testo per le scuole superiori in Croazia. Il suo ambito di studio riguarda l'antifascismo e la storia moderna della Croazia. La sua lezione si intitolava “Antifa 2025 - Dialogo interdisciplinare sui valori”. La lezione ha esplorato il significato e l'evoluzione dell'antifascismo in contesti storici e contemporanei, con particolare attenzione alla Croazia. Ha evidenziato come l'antifascismo, una volta forza unificante durante la Seconda Guerra Mondiale, sia oggi un concetto contestato e politicizzato. Hajdarović ha discusso lo status dell'antifascismo

nell'istruzione croata, dove viene menzionato ma non approfondito nei curricula, e ha fatto un confronto tra l'antifascismo storico (liberazione nazionale, resistenza armata e opposizione ai regimi fascisti) e l'antifascismo contemporaneo (diritti umani, antirazzismo, parità di genere, giustizia sociale).

Galleria Antun Augustinčić – La Galleria Antun Augustinčić, situata a Klanjec, Croazia, è dedicata alle opere del famoso scultore croato Antun Augustinčić (1900–1979). La galleria espone sculture che coprono la sua carriera di 50 anni, dagli anni '20 agli anni '70. La mostra è divisa in due sezioni principali: una esposizione interna con sculture, ritratti e monumenti pubblici, e un parco sculture all'aperto. La galleria ospita una replica del suo monumento "Pace", originariamente collocato davanti alla sede delle Nazioni Unite a New York. Augustinčić fu uno degli artisti più importanti della Jugoslavia post-seconda guerra mondiale, autore di numerose sculture dedicate al movimento antifascista e alla commemorazione delle vittime della Seconda Guerra Mondiale.

Kumrovec (luogo di nascita di Josip Broz Tito & villaggio etnografico) – Kumrovec è noto come luogo di nascita di Josip Broz Tito (1892–1980), leader del movimento partigiano e presidente della Jugoslavia. La casa natale della sua famiglia, costruita nel 1860, è stata conservata e trasformata in un museo memoriale, che offre approfondimenti sulla vita giovanile di Tito e sulla storia della regione. Il villaggio ospita anche il Museo "Staro Selo" (Vecchio Villaggio), un museo etnografico all'aperto che mostra oltre 40 edifici restaurati tra fine XIX e inizio XX secolo, rappresentativi della vita rurale tradizionale nella regione dello Zagorje. Un elemento di rilievo del villaggio è la statua di bronzo di Tito, realizzata dallo scultore Antun Augustinčić nel 1948, situata vicino alla sua casa natale.

Proiezione del documentario "Woods that sing" – Il film, strutturato attorno a quattro storie principali, combina segmenti visivamente suggestivi con le testimonianze di partigiane. Nanica (18 anni) è morta giovane durante la guerra e ha lasciato un diario. Marija (87 anni) ha rilasciato un'intervista audio alcuni anni fa, di cui abbiamo la registrazione. Hilda (105 anni) e Zdenka (96 anni) testimoniano con passione le loro esperienze di guerra e dopoguerra. Il film ricerca principi, forme e significati femminili nascosti nelle storie che conosciamo, che pensiamo di conoscere e che dobbiamo ancora scoprire. Questo film è un monumento alle storie, perché queste storie non sono importanti solo per loro. Il film è prodotto da Kinematograf, in collaborazione con l'organizzazione della società civile Documenta.

● **Giorno 3 - Domenica 27:**

Workshop di valutazione – Nell'ultimo giorno del campo, i partecipanti hanno valutato la loro esperienza intervistandosi a vicenda. Hanno risposto alle seguenti domande: 1) Qual è stata la parte del campo che ti è sembrata più interessante? 2) Qual è l'atteggiamento verso le vittime nella tua città? 3) Cosa hai imparato durante il campo? 4) Come hai vissuto il campo? 5) Quale messaggio invieresti alle giovani

generazioni? I video raccolti hanno fornito al coordinatore e ai relatori importanti indicazioni sull'impatto del campo sui giovani partecipanti. I video saranno montati per diventare parte della campagna online prevista nel progetto.

2) Statistica

Campo giovani	Croazia	Italia	Slovenia	Numero totale partecipanti - genere
Femmine	9	1	3	13
Maschi	10	2	7	19
Persone non binarie	-	-	-	-
Numero totale di partecipanti - Stato	19	3	10	Numero totale di partecipanti: 32

3) Sito web:

[Uloga i položaj žrtve - Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske](#)

[Antifašisti studenti Hrvatske, Slovenije i Italije u Tuhelju - Portal Novosti](#)

1) Opis dogodka in aktivnosti

Datum: 25.–27. april 2025

Lokacija: Terme Tuhelj, Tuhelj, Hrvaška

Ključni poudarki aktivnosti:

• **1. dan – petek, 25. april:**

Uvod in spoznavanje – koordinator projekta je pozdravil udeležence in mladim podrobno predstavil projekt ter njegove cilje. Predstavil je aktivnosti, ki so bile že izvedene v okviru projekta, kot je “Šola demokracije” v partnerskih državah, in raziskave, ki so jih opravili vključeni študentje. Nato je podrobno predstavil program mladinskega tabora in uvedel predavatelje. Vsak udeleženec se je predstavil in povedal o svoji motivaciji ter razlogih za udeležbo na taboru.

Predavanje Hrvoja Klasića – Hrvoje Klasić je profesor na Filozofski fakulteti v Zagrebu. Njegovo akademsko področje je zgodovina Hrvaške in sveta v 20. stoletju. Predavanje z naslovom “Memorializacija in spomin v Hrvaški od leta 1945 do danes” je izpostavilo pomanjkanje objektivnih razprav in enostranskih pripovedi o zgodovini Hrvaške v 20. stoletju, prav tako pa tudi pomanjkanje želje po smiselni razpravi, ki bi presegla posamezna politična prepričanja. Poudaril je, da je odsotnost samokritike v povojni Jugoslaviji povzročila delitve v miselnosti hrvaških državljanov, ki so dosegle vrhunec med vojno v 90. letih. Posledično sodobna Hrvaška še ni v celoti predelala travm žrtev obeh vojn.

Predavanje Ljubice Jelušič – Ljubica Jelušič je profesorica na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani. Njeno področje so obramboslovje in 2. svetovna vojna. Osredotočila se je predvsem na dojetje osvobodilnega gibanja v Sloveniji in procese, ki so danes slovensko družbo oddaljili od njenega socialističnega obdobja in spomina na partizansko gibanje. Izpostavila je, da je zaradi tega oddaljevanja slovenska družba in politiki sodelovali v procesih zgodovinskega revizionizma, kot so preimenovanja ulic in trgov v Sloveniji ter spremembe državnih praznikov, ki obeležujejo odpor proti fašizmu med 2. svetovno vojno.

Predavanje Federica Tenca Montinija – Federico Tenca Montini je zgodovinar, doktor znanosti in raziskovalec na Znanstveno-raziskovalnem centru Koper. Njegovo akademsko področje so odnosi med Jugoslavijo in Italijo po koncu 2. svetovne vojne. Predavanje z naslovom “Odpornost proti fašizmu na narodno mešanem območju: Furlanija in Julijska krajina, 1943–1945” je skušalo rekonstruirati glavne faze razvoja odporniškega gibanja na območju blizu današnje italijansko-slovenske meje, kjer so delovale italijanske, jugoslovanske in mešane partizanske formacije. Bližina Jugoslavije, ki so jo fašistične sile napadle leta 1941, je povzročila pojav odporniškega gibanja v regiji že spomladi 1943, precej prej kot v ostalem delu Italije.

Razvoj mednarodne politike je vplival na rezultate teh oblik sodelovanja, ki so lokalno trajale z različno intenzivnostjo do izključitve Jugoslavije iz Kominform-a leta 1948.

● **2. dan – sobota, 26. april:**

Predavanje Federica Tenca Montinija – Drugo predavanje Montinija je bilo z naslovom “Kriza v Trstu od leta 1945 do 1954 in do danes” in se je osredotočilo na diplomatsko bitko glede državne pripadnosti Trsta, ki se je začela z osvoboditvijo mesta s strani Jugoslovanske ljudske armade maja 1945 in nadaljevala skozi njeno “vročo fazo” do jeseni 1954, ko je bil podpisan Londonski memorandum. Predavanje je predstavilo ključne faze tega zapletenega primera, prav tako pa poudarilo trajne posledice, ki jih še danes čutimo. Oblika meje, kasneje vključene v postjugoslovanske republike Slovenijo in Hrvaško, še vedno občasno sproža pozive k reviziji in revanšistične zahteve.

Predavanje Boruta Klabjana – Borut Klabjan je glavni raziskovalec na Znanstveno-raziskovalnem centru Koper in docent na Univerzi v Ljubljani. Njegovo področje so politična in kulturna zgodovina, spomin in mejna vprašanja v 19. in 20. stoletju v Evropi, zlasti v severnem Jadranu. Predavanje z naslovom “Kulture spomina v Sloveniji in na italijansko-slovenskem obmejnem območju od 90. let do danes” je izpostavilo, da so bili mnogi spomeniki, posvečeni žrtvam 2. svetovne vojne v Sloveniji, predmet zgodovinskega revizionizma. To se kaže v številnih spomenikih, ki so bili odstranjeni ali rekonceptualizirani, da bi bolje ustrezali novim političnim narativom neodvisne slovenske države po letu 1991. Poudaril je, da današnje politične stranke, ki želijo distancirati od socialistične Jugoslavije in partizanskega gibanja, predstavljajo spomenike 2. svetovne vojne kot orodje jugoslovanske oblasti za promocijo propagandnih idealov in zatiranje nacionalne identitete. Vendar je poudaril, da so mnogi ti spomeniki nastali na pobudo lokalnih skupnosti kot način obeležitve njihovih žrtev, brez neposrednega vpliva nacionalne oblasti.

Predavanje Miljenka Hajdarovića – Miljenko Hajdarović je doktorski kandidat in zgodovinar, avtor učbenikov za srednje šole na Hrvaškem. Njegovo področje so antifasizem in sodobna zgodovina Hrvaške. Predavanje z naslovom “Antifa 2025 – interdisciplinarni dialog o vrednotah” je raziskovalo pomen in razvoj antifasizma v zgodovinskem in sodobnem kontekstu s poudarkom na Hrvaški. Poudarilo je, kako je antifasizem, ki je bil nekoč združevalna sila med 2. svetovno vojno, postal danes sporen in politiziran pojem. Hajdarović je predstavil status antifasizma v hrvaškem izobraževalnem sistemu, kjer je omenjen, a ne dovolj poglobljeno obravnavan v učnih načrtih, in naredil primerjavo med zgodovinskim antifasizmom (narodno osvoboditev, oborožen odpor, nasprotovanje fašističnim režimom) in sodobnim antifasizmom (človekove pravice, antirasizem, enakost spolov, socialna pravičnost).

Galerija Antuna Augustinčiča – Galerija Antuna Augustinčiča, ki se nahaja v Klanjcu na Hrvaškem, je posvečena delom znanega hrvaškega kiparja Antuna Augustinčiča (1900–1979). Galerija razstavlja kipi, ki pokrivajo njegovo 50-letno kariero od 1920-ih do 1970-ih. Razstava je razdeljena na dva glavna dela: notranjo predstavitev kipov, portretov in javnih spomenikov ter zunanje kiparsko parkirišče. Galerija hrani repliko njegovega spomenika "Mir", ki je bil prvotno nameščen pred sedežem Združenih narodov v New Yorku. Augustinčič je bil eden najpomembnejših umetnikov v povojni Jugoslaviji in je ustvaril številne kipi posvečene antifasističnemu gibanju in spominu na žrtve 2. svetovne vojne.

Kumrovec (rojstni kraj Josipa Broza Tita & etnografska vas) – Kumrovec je znan kot rojstni kraj Josipa Broza Tita (1892–1980), vodje partizanskega gibanja in nekdanjega predsednika Jugoslavije. Njegova družinska hiša, zgrajena leta 1860, je bila ohranjena in preurejena v spominski muzej, ki ponuja vpogled v Titovo mladost in zgodovino regije. Vas je tudi dom muzeja "Staro Selo", etnografskega muzeja na prostem, ki prikazuje več kot 40 obnovljenih stavb iz poznega 19. in zgodnjega 20. stoletja. Ti objekti nudijo živo podobo tradicionalnega podeželskega življenja v regiji Zagorje. Pomembna znamenitost v vasi je bronasti kip Tita, ki ga je leta 1948 ustvaril kipar Antun Augustinčič, postavljen blizu njegove rojstne hiše.

Projekcija dokumentarnega filma „Woods that sing“ – Film, ki temelji na štirih glavnih zgodbah, združuje vizualno impresivne segmente s pričevanji ženskih partizank. Nanica (18 let) je mladena umrla med vojno in pustila dnevnik. Marija (87 let) je pred nekaj leti dala zvočni intervju, katerega posnetek imamo. Hilda (105 let) in Zdenka (96 let) strastno pričujeta o svojih vojaških in povojnih izkušnjah. Film išče skrite ženske principe, oblike in pomene v zgodbah, ki jih poznamo, ki jih mislimo, da poznamo, in ki jih moramo še odkriti. Ta film je spomenik zgodbam, saj te zgodbe niso pomembne le za njih. Film je produkcija Kinematografa v sodelovanju z nevladno organizacijo Documenta.

• 3. dan – nedelja, 27. april:

Evalvacijska delavnica – Zadnji dan tabora so udeleženci ovrednotili svoje izkušnje z medsebojnim intervjuvanjem. Odgovarjali so na naslednja vprašanja: 1) Kateri del tabora ti je bil najbolj zanimiv? 2) Kakšen je odnos do žrtev v tvojem mestu? 3) Kaj si se naučil med taborom? 4) Kako si doživel tabor? 5) Kakšno sporočilo bi poslal mlajšim generacijam? Posnetki, ki so jih zbrali, so koordinaterju in predavateljem dali pomemben vpogled v vpliv tabora na mlade udeležence. Posnetki bodo urejeni in vključeni v spletno kampanjo, predvideno v projektu.

2) Statistika

Mladinski	Hrvaška	Italija	Slovenija	Skupno
-----------	---------	---------	-----------	--------

Tabor				število obtožencev po spolu
Ž	9	1	3	13
M	10	2	7	19
NB	-	-	-	-
Skupno število obtožencev po države	19	3	10	Skupno število obtožencev: 32

3) Web stranica

[Uloga i položaj žrtve - Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske](#)

[Antifašisti studenti Hrvatske, Slovenije i Italije u Tuhelju - Portal Novosti](#)

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

**Co-funded by
the European Union**